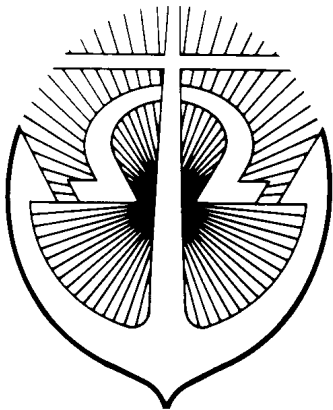

MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES,
KAPOLY, SOMOGYMEGYES, PUSZTASZEMES ÉS KERKEI KÖZSÉGEK
EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2015. XXIII. évf.

— 3. szám —

III. negyedév

MEGTANULHATNÁNK...

1541. augusztus 29-én foglalta el a török Budát. A tragédia előzményeit felelevenítve az évtizedek óta tartó áldatlan belviszályokra kell emlékeznünk. Szapolyai János és I. (Habsburg) Ferdi-nánd egyaránt küzdött a magyar trónért. Egymást kölcsönösen és többszörösen ki akarták játszani, sok „köpönyegforgató” főúr igyekezett a saját gazdagságát és hatalmát növelni. Közben Szulejmán szultán félszáz ezer fős seregének előhada megérkezett Buda alá. A szultán „barátságosan” a sátrába kérte tárgyalásra Izabella királynét kisfiával és a magyar főurakkal együtt. Miközben tárgyaltak, egy nagy csapat janicsár a nyitott kapun át besétált a budai várba. Az őrség nem tett semmit, mivel azt mondták, hogy csak meg kívánják szemlélni a várat. A janicsárok összeszedték a fegyvereket, majd megszállták a bástyákat, a kijáratokat és a kulcsfontosságú helyeket. Mire a katonák észbe kaptak, késő lett. Az őrség egy részét megölték, a többi ártatlanították. A főbb várfokokra és a Nagyboldogasszony templom tornyára is azonnal kitűzték a lófarkos lobogókat. Hosszú-hosszú nyomorúságos évtizedek következtek: A hódítás nem állt meg, vér, pusztulás, rombolás következett, szűkebb környékünkön 143 éven át. – Így szól a történelmi lecke.

Félelmetes méretű újabb népmozgásoknak korát éljük. Aktuális téma a menekültkérdés. Lassan egyikünk se mondhatja, hogy „nem érdekelt”.

Háborúk elől menekülő gyermekek, asszonyok, családok sorsa részvétet indít bennünk. A segítséget szenvedőknek segítenünk kell. De tele vagyunk félelemmel, aggódással is, amikor azt halljuk, hogy napjában ezrével özönlének hazánkba, azzal az indokkal, hogy csak „át akarnak menni” Magyarországon, a mesésnek tűnő, „fejlett” nyugat-európai

országokban akarnak letelepedni. S ahogy egyre többen vannak és akarnak lenni, látjuk az agresszió jeleit is. A kifosztott határmenti földeket, az illegális határsértések sokaságát, a megtámadott rendőröket, az elfogott terroristát, a megbénított közlekedést, a sok szemetet. A hatalmasok aktatologatását, hogy a migránsok hány százalékát kell itt tartósan befogadnunk.

Henri Boudat jezsuita szerzetes mondta: „a nyitottság, a tolerancia, az emberi jogok nevében eladjuk a házainkat, eladjuk országunkat, eladjuk kultúránkat és eladjuk identitásunkat. (...) A Nyugatot a tolerancia jegyében megnyitja kapuit az intolerancia (türelmetlenség, összeférhetetlenség) előtt.” Hiszen egy menekült, aki befogadását kéri, annak alkalmazkodnia kellene.

Őrök szabály, ha valamely házba, közösségbe betérek, tisztelnem kell az ott élők

hagyományait, szabályait. Alkalmazkodnom kell.

Sajnálatos tapasztalati tény: az iszlám nem képes az integrációra (beilleszkedésre). Ki is mondják: „nem akarunk integrálódni, hanem mi fogunk titeket integrálni.” Ehhez a terv első lépése a bevándorlás, a második a gyermekszülés. A harmadik lépés, ha elég sokan lesznek már, hogy igazodási pont csupán az iszlám törvényei lehetnek.

Sokan figyelmeztetik a „vén Európát”, de nagyot hall, és nagyon félő, hogy mire megéri, késő lesz. „Európa fővárosában”, Brüsszelben a leggyakrabban a gyerekeknek adnak ma már a Mohamed, és a város lakóinak 40 százaléka muzulmán.

Természetesen fontos különbséget tenni az iszlám, mint vallás és a muzulmán emberek között. A muzulmánok többsége kedves, szimpatikus ember,

együttélésre törekszik, azonban egy őket irányító kisebbség nem az. A történelem során az iszlámnak több nagyon nyitott gondolkodója is volt, aki a hitet és az értelmet akarta egyensúlyba hozni, de mindig elítélték őket.

Kétféle iszlám létezik: van az irányítani akaró, erőszakos, valamint az engedékenyebb, nyitott, toleráns. Ez a kettősség Mohamed óta létezik, és a Koránban is jelen van. Egyik a nyitottságra, a másik a térítésre és a megszárlásra fókuszál. Az Iszlám Állam terrorszervezete is Mohamed legfőbb prófétájukra hivatkozik, s következetes is bizonyos értelemben. Mohamed sokszor maga is részt vett azokban a karavánfosztogatásokban, amelyeket híveinek megengedett, máskor árulás miatt lemészároltatott hatszáz zsidót.

A liberalizmus megszaggatta Európa keresztény gyökereit. Ha egy társadalom a saját értékeinek képviselésére alkalmatlan, az pusztulásra ítéltetett. A nemzeti, vallási és erkölcsi identitás ellen küzdő liberalizmus az erkölcsi szétesés felé sodorja a társadalmakat. Szomorú példája ennek Skandinávia jelenlegi helyzete. A jelenlegi tendenciák alapján az öslakosság 2-3 évtizeden belül kisebbségbe kerül. A legújabb statisztikák szerint ott a nők elleni erőszakcselekmények több mint 80 százalékát – a jellemzően muzulmán országokból érkező – bevándorlók követik el.

Hogy elkerüljük a ránk nézve is baljóslatú külföldi példákat, még intenzívebben kellene visszatérnünk azokhoz a normákhoz, amelyek Szent István királyunk óta megtartották államunkat. Értékeljük, vállaljuk, s éljük kereszténységünk!

Szerk.

Ima az üldözöttekért

Mindenható mennyei Atyánk!

Te az embert saját képedre és hasonlatosságodra teremtetted. Rábíztad a világot, de rábíztad egymás szolgálatát is.

Szentlelked segítségével add meg, hogy megszűnjön a birtoklás és a hatalomvágy utáni esztelen hajsza a világban, hogy ezáltal az emberek biztonságban élhessenek országukban, háború és félelem nélkül, építve az Isten által ránk bízott világot, és szolgálva egymást családjukban és hivatásukban – ahogyan ezt a szolgálatot szent Fiad megmutatta nekünk.

Add, hogy megszűnjön az öldöklés és a kizsákmányolás, az álvallások és elferdített tanok köntösébe bújtatott kegyetlenkedés, és megszülessen az áldott béke.

Add, hogy minden ember üldöztetés nélkül élhessen és dolgozhasson saját hazájában, a gyerekeknek pedig megnyílhassanak az iskolák, hogy ismét tanulhassanak.

Add, hogy elhagyott otthonaikba hazatérhessenek az emberek, és felépíthessék lerombolt templomaikat.

Add, hogy ne az erőszak, a gyűlölet vezesse a szent Fiad vére által megváltott emberiséget, hanem a szolgálat, a szeretet, az áldozatvállalás és az áldott béke. Ámen!

(Templomainkban többször elmondott ima)

TESTVÉREINK, A SZENTEK

Boldog Bogdánffy Szilárd (1911–1953)

A legutóbbi alkalommal egy olyan vértanú püspök – Boldog Scheffler János – tanúságtevő életét mutattuk be, aki népe és egyháza iránti töretlen hűségével mutatott rá a keresztény élet talán legfontosabb alapjára: az Istenbe gyökerező és belőle erőt merítő hitre. Most egy szintén mély hitű katolikus pap krisztuskövető életéről szeretnénk írni, aki Scheffler püspököt nemcsak püspöki székében és vértanúságában, hanem a végsőig Istenbe kapaszkodó hitében is követte.

Bogdánffy Szilárd 1911. február 21-én született a Torontál megyei Feketetón. Édesapja – egy jeles örmény nemesi család sarja – kántortanító, míg édesanyja tanítónő volt. A temesvári piaristák főgimnáziumában szerzett érettségi után, 1929-ben a nagyváradi teológiai főiskolára jelentkezett. Itt kezdte meg teológiai tanulmányait, készülve a papi szolgálatra. 1934-ben püspöke pappá szentelte, és azonnal a szatmárnémeti főiskola filozófia tanárává nevezte ki. A következő évben visszahívta Nagyváradra, ahol a tanítás mellett tevékenyen segítette a város hitéletének megerősödését. Felkarolta a cserkészetet, a Szívárdát, a Mária Kongregációt, és a legényegylet munkájában is részt vállalt. Megalapította a volt orsolyita növendékek számára a Szent Angéla Harmadrendet, amely római jóváhagyást is kapott és mindmáig vannak tagjai Nagyváradon.

1940-től a nagyváradi Hit-tudományi Főiskolán kezdett el tanítani, miközben lelkesítő írásait A Szív és az Apostol folyóiratokban igyekezett az evangéliumi jó magot diákjai szívében elültetni. Vasárnapi szentmiséit mindig diákjaiért ajánlotta fel, és ha valamelyik beteg volt, meglátogatta.

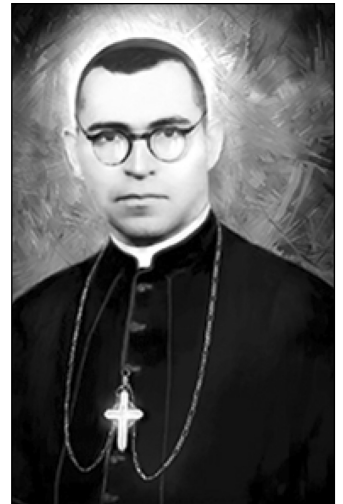
Embertelen évek következtek. Nagyváradon is megtett a katolikus egyház mindent, hogy megmentse azokat, akiket csupán nemzetiségük miatt üldöztek. A zsidóüldözés alatt tanártársaival együtt a váradi Papnevelő Intézetben több zsidót vagy zsidó származású egyént bújtattak, egyeseket reverendába öltöz-

tettek, kispapokként tartották őket nyilván, sőt akadt, akiből katolikus pap lett. Amikor 1944-ben Szatmárnémetibe is betört a háború, az ott szolgáló *Scheffler János* püspök Bogdánffy Szilárdot hívta Szatmárra közvetlen munkatársának, mert jól ismerte munkabírást, lelkiismeretességét. Ekkor már megkezdődött a kommunista diktatúra kiépítése. A püspökségek önkényes megszüntetése, a papnevelő intézetek bezárása, a szerzetesrendek feloszlatása, a katolikus iskolák államosítása voltak ennek a folyamatnak előre kitervelt, „forgatókönyvi” lépései. Ezt felismerve Scheffler püspök legjelesebb papját, Szilárd atyát jelölte arra, hogy letartóztatása, elhurcolása esetén, mint titkos püspök vezesse az egyházmegyét. Így 1949-ben teljes titoktartás mellett szentelték püspökké Bogdánffy Szilárdot. Évtizedekkel később az

ott jelenlévők még jól emlékeztek a szentelést végző érsek szavaira: „*Szilárd testvérem, téged a vértanúságra szenteltek püspökké!*”. E prófétai mondat hamarosan be is teljesült.

1949 áprilisában visszatérve Nagyváradra őrizetbe vették, és a váradi börtönbe zárták, majd a jilvai fogolytáborba vitték. Kegyetlen kínzásokkal, ütlegekkel próbálták megtörni a foglyok – különösen is a papok – hitét, kitartását. Visszaemlékezők elmesélték, hogy egy alkalommal, amikor két-három órás kínvallatás után visszavitték a cellába, rabtársai a kínzások nyomai láttán megkérdezték tőle, bírja-e még. Ő ujjával az égre mutatva mondta: „*Ő majd megerősít!*”.

Egy fogolytársa emlékezik vissza nagy szeretettel arra, milyen erőt adó példa volt számára Szilárd atya a kegyetlenkedések és a nélkülözések között is megnyilvánuló erős hite és felebaráti szeretete, figyelmessége: „*A jilvai fogolytáborban raboskodtunk együtt. Egyik nap így szólt hozzám: Sándor, holnap ünnepi lakomát adok neved napján a tiszteletedre. Nagyon kíváncsi lettem, hogy mit fog tudni adni, mert hiszen semmink sem volt. Másnap aztán mellém ülve elővett a zsebéből egy kis gyolcsba csomagolt kenyéradagot, előző napi kenyéradagját, kettétörte, felét nekem adta, majd a két darabka feketekenyeret – mintha pohár lett volna – összekocintottuk, és azt mondta: Sándor, Isten éltesen! Ennél szebb Sándor-napom nem volt addig, de*

azóta sem, mert ebben valóban benne volt egy ember nagy szeretete, amelyet megéreztem.”

1951 februárjában vitték át Máramarosszigetre az ólom-bányába. Mivel a kommunista hatalom egy Rómától független nemzeti romániai katolikus egyház megszervezésére akarta őt is – miként Scheffler püspököt – kényszeríteni, ezért megtörtetése itt is folytatódott. Ő azonban minden kínzás ellenére is hűséges maradt Rómához, a pápához.

1953-ban a katonai bíróság 12 évi kényszerszolgálatra ítélte. A nagyenyedi börtön lett a Golgotára vezető útjának utolsó állomása. A négy és fél év elviselt borzalmait, szenvedéseit teljesen tönkretették fiatal szervezetét. A tüdejét megtámadó betegséget kezeletlenül hagyták, ezért 1953. október 2-án emberektől elhagyottan, de Isten szeretetének bizonyosságában halt meg. Sírja ismeretlen, csak a nagyenyedi katolikus templom kertjében álló emlékmű hirdeti, hogy ott szenvedett vértanúságot sok társával együtt Boldog Bogdánffy Szilárd püspök. 2010. október 30-án ünnepélyes keretek között Nagyváradon vették fel őt a magyar boldogok és szentek sorába.

Boldog Bogdánffy Szilárd hitének, hűségének, a szenvedések között is megélt felebaráti szeretetének példája segítsen minket a tanúságtevő élet vállalásában, melyhez erőt egyedül Isten adhat nekünk.

Boldoggá avatás kihirdetése az érseki szentmisén

„Bár zord a harc, megéri a világ,
Ha az ember az marad, ami volt:
Nemes, küzdő, szabadlelkű diák...”

Ady Endre

2015. július 18-án a település múltját és jelenét meghatározó két fontos eseményre került sor Zicsen.

60 éve, 1955. szeptemberében avatták fel *id. Czene József* kántortanító és a falu akkori vezetői által megáldott új, a kor követelményeinek megfelelő, korszerű 4 tantermes, 8 osztályos általános iskolát.

Az iskola egykori tanárai, diákjai, a helyben élők és elszármazottak jelenlétében *Nagy Jenő Józsefné* polgármester asszony, az iskola egykori tanára, később igazgatója nyitotta meg az ünnepséget és a régi fotókból összeállított kiállítást. Az egykori tanítók és tanárok nevében *Mester Gábor Józsefné Márta néni*, az egykori diákok nevében *Fábián Enikő* – Fábián Károly és Fábián Károlyné egykor itt tanító tanárok leánya – és a Czene család nevében *Czene Attila* újságíró mondott beszédet. *Péter Józsefné Hammer*

átvonultak a templomba, hogy végső búcsút vegyenek *id. Czene József* igazgató úrtól, a zicsi iskola utolsó kántortanítójától, aki 1980-ban baleset következtében Siófokon halt meg és az oda költöző család ott temettette el. Halálának 35. évfordulója alkalmából a család és a falu döntése alapján földi maradványait exhumáltatták, hamvait a zicsi templomban ravatalozták fel. A gyászmisét *Galbavy Jenő József* prior atya és dr. Sipos Imre atya celebrálták. Ezt követően a család, az egykori tanártársak, diákok és a település lakossága kísérté végső nyughelyére a hamvakat tartalmazó urnát.

A *Kerekesné Pytel Anna* által vezényelt csengő hangú kaposvári Zenekedvelők Kórusa – amely végig énekelt az ünnepséget, majd a templomban és a temetőben tartott egyházi szertartást is – az Erdő mellett kezdetű népdallal búcsúzott: *Jó Istenem*

finomság és hideg ásványvíz várta. *Gutheil Ferencné* és *Hoffman Istvánné* köménymagos-virslis, *Fellinger János*, a településen több mint 17 évig hivatalban lévő egykori polgármestere, sajtos-virslis kiflit sütött, a Zicsi Szorgos Kezek Szociális Szövetkezet vezetője és néhány tagja zöldségsalátát és saját termesztésű eperrel díszített tojáskrémcsintát készített. A palacsintát *Csonka Jánosné* sütötte. Az önkormányzat sajtos pogácsával kínálta a vendégeket. A régen látott egykori tanárok

és diákok közösen idézték fel emlékeiket.

Az 1965-ben végzős osztály *Panyi Gyuláné Schmidt Teréz* szülői házában tartotta meg 50 éves osztálytalálkozóját, felidézve az együtt eltöltött diákéveket. Az osztálytalálkozó megtartásához az önkormányzat tortával, zöldségfélékkel, a Zics Faluért Alapítvány pedig az ebéd elkészítéséhez szükséges hús megvásárlásával járult hozzá.

A résztvevők felejthetetlen napot tölthettek együtt.

**G. Jné
Zics**

Jolán Ady Endre Üzenet egykori iskolámba című versével emlékezett meg az iskolában töltött évekről. A megemlékezés végén az évforduló emlékére állított márványtáblát az igazgató úr unokái, *Czene Attila* és *Csaba* leplezték le. Majd a Szózat elénekését követően az egybegyűltek

adnál szállást, már meguntam... az idegen helyben lakást...

A gyászszertartást követően *Nagy Jenő Józsefné* polgármester asszony a jelenlévőket a volt iskolában megtartandó agapéra invitálta. A vendégeket a roskadásig megterített asztalokon sok

Embert próbáló kihívások

– Hú, anyu, még csak az első nap múlt el, máris tele vagyok karcolásokkal! – szölt a telefon haza a sátor sötétjében hétfőn, augusztus 3-án. Ezt a kétségbeesett információt is csak az egyik sáortárs kottyantotta el másnap, hiszen nem tudtam, hogy a cserkészhatárságok mélyén ott lapul korunk nélkülözhetetlennek tartott kommunikációs eszköze, amely a köldökszínór szerepét játssza az első önálló táborozás idején.

Legszívesebben elvettem volna, de csaknem pityergésig ragaszkodtak hozzá a gyerekek, mint a plüssmacihoz az óvodás. Pedig a cserkész táborok egyik jellemzője éppen a bátorságpróba, az önállóságra, problémamegoldásokra nevelés kell legyen. Amikor pár napra elszakadva a szülői háztól a kihívásoknak megfelelően, segítjük társainkat, s egy kicsit edződünk. S ehhez néha az is hozzátartozik, hogy szúr a szederbokor, csúszik a vízmosás oldala a „felderítő expedíció” során. Még az is időbe telik, hogy megtanuljuk, hogyan kell az ágak visszacsapódásának elszívódása nélkül egymás nyomában járnunk, hogy azonnal elnémuljunk és megálljunk, ha a vezető felemeli a kezét, mert ezzel közeli vadat jelez.

Bízom benne, hogy néhány hűségecs ministráns fiú számára az idén is a monostori cserkész tábor szűk hete volt a „csúcs”. Már hosszú évtizedek óta a nyár néhány napját erre szenteljük. Az első hajdani táborozók közül akadnak többgyerekes édesapák, de ha találkozunk, lelkesen emlékeznek vissza az együtt eltöltött hajdani kihívásokra. Persze akkor még nem volt kerítés, a fürdőszobát a gémeskút, a zuhanyzót az ágra felkötött öntözőkanna helyettesítette, s azt ettük, amit főztünk.

Haladunk a korrallal... Órákba telt, míg a 3 szobás „sátorpalotát” összeraktuk, édesanyám és nővérem vállalta a főzést, minden nap még sütemény is volt. Az összkomfortos sátrakban a rejtett chips készlet mellett ott lapult a telefon is a napi jelentés leadására. Ami a régi: a nap augusztusban melegen süt, tíz kilométer után nagyon liheg a kiscserkész, a ki nem mosott zokni most is bűdös, a csizma szárán most is becsap a víz, ha az ember gyereke nem fogad szót és a térdig érő vízben akar átkelni vele, s a szederbokor édes termését sem érdemes rövid nadrágban szemeztetni. A tanulás néminemű áldozattal jár, de ettől lesz emlékezetesebb, jobban bevésődő.

A hétfő délutáni szedres-horhó felderítése Márknak hozta meg a legnagyobb eredményt: talált egy szarvasagancsot.

Lám „őreg” Bence barátunk is visszavágyott közénk. Munkahelyéről 3 napon át nem hazament, hanem kimotorozott hozzánk, csak hogy velünk lehessen, a számháborúban részt vehessen, s amolyan veterán tábornokféleképpen irányítsa a zászló megszerzését, illetve elviselje a „vértanúságot”.

A „kis Bence” először jött Kapolyról unokatestvére biztatására kitartó ministrálásaiért. Martinért majdnem atyai követséget kellett indítani az utolsó pillanatban, bár az anyai szigor kiváltó oka nem tartozik a nagyérdemű olvasókra. De Martinnak évek óta ott kell lenni, nélküle nem teljes a vidámság, s amúgy is – vele mindig történik valami... Ádám, már hónapok óta készült, a mama időben elvette a megfelelő mennyiségű kukoricát, hogy a tábor ideje alatt tudjunk főzni abból is. Előd szikrahányó varázsszerszámaival gyufa nélkül már egy suhintásra képes volt tüzet csinálni a záró tábornézőkhöz. Az egyik nagy attrakciója volt az idei tábornak, amikor rájött, hogy a csereszömörce száraz, laza termése a legkisebb szikrára is azonnal lángra gyúl. Milánnak elszállt a tavalyi félelme, bár az is igaz, hogy jó barátjával most együtt küzdhetett. Andris messzebből kérte felvételét a táborlakók közé. Botanikus nagypapjával tett korábbi túráinak köszönhetően értékes pontokat szerzett az őrsének a növényfel-

ismerő versenyen. Felsorolni kevés lenne az újság a sok feladatot, rejtvényt, érdekességet, élményt, amit láttunk, tapasztaltunk a néhány nap során. Igenis csodálatos ízű volt az agyagban megsütött compó, későbbi hittanos kirándulások revansát követeli „mobi dick”, amely az egész horgászfelszerelést elszakította. Reméljük sokáig jó lesz a forráshoz levívó cserkészlépcső, a törmelékkel feltöltött út, emlékeztető a bambuszból készített pohár. S talán még azt sem felejtjük el, hogy reggel-este imádkozni kell.

Imre atya

Fontosak az ősök, hősök is...

Augusztus elsején korán ébredt Szorosad és környéke. A halakat látogatták meg néhányan reggel, míg mások a bográcsokat készítették, és tüzet gyújtottak.

Nyolc óraker egyútt mentünk a szentmisére, amit Imre atya celebrált a falunap alkalmából. Ő mondta az ünnepi beszédet az első és második világháborús emlékműveinknél is.

A település polgármestere, *Simonics Ervin Gyula* koszorút helyezett el mindkét emlékhelyen, és a falu nevében fejet hajtva tisztelgett őseink előtt.

Majd köszöntött minden kedves jelenlévőt önmaga, és képviselőtársai nevében. Kifejezte reményét, hogy sokan úgy tekintik a falunapot, mint a megnyugvás, megbékélés és az újrakezdés idejét. Ilyenkor a Szorosadról elszármazottak is hazajönnek, meglátogatják rokonaikat, és kikapcsolódnak.

Közösen élünk át szép és nehéz pillanatok. Olykor vitázunk egy kicsit, de ez az élet sója, amely kell ahhoz, hogy észrevegyük azokat a pillanatok, amikor segíthetünk egymásnak, ha baj van.

Az idei szorosadi falunap igazán jól sikerült. Számtalan program mellett a versenyek során izgulhattunk gyermekeinkért, miközben a környéket a pompás illatok lengték be. A főzőversenyen 17 csapat vett részt.

Zoltán Péter fotóművész előadásával egybekötött helytörténeti fotókiállítást rendeztünk. Nagyon sok fellépő szórakoztatta

a hatalmas tömeget. Kétszáznál is több tombolat és zsákmacsskát sorsoltunk ki. Majd jött a hajnalig tartó bál.

Nagyon szép példáját mutatta ez a kistelepülés, hogy ha van egy jó kezdeményezés és össze akar fogni a közösség, lehet egyetlen napon emlékezni az őseinkre, a hőseinkre, hazahívni a gyerekeinket, unokáinkat, ismerőseinket és boldogan békében együtt élni Isten áldásával, egymás segítségével.

Horváth Karolin
tanárnő

A „szerzetesek évében” a Makrovilág zarándokiroda minden hónap első szombatján zarándoklatot szervezett, hogy hazánk szerzetesrendjeit az érdeklődők jobban megismerhessék. Egy-egy napon az ország különböző tájékán két szerzetesházat keresnek fel, ismerkednek a rendek életével, munkájával, s imádkoznak velük, értük.

Lelkipásztori szerzetesközösségünket augusztus első szombatján látogatták meg. A nagy busszal érkezett érdeklődőket a miklósi szerzetesházunkban fogadtuk, majd Törökkoppányba mentünk át, ahol szentmisén, déli zsolozsmán vehettek velünk együtt részt. Megtekintették a templomi helytörténeti gyűjteményt is. A törökkoppányi hívek szívesen fogadták őket, pogácsát sütöttek, mi pedig a plébánián gulyáslevessel vendégeltük meg a főként budapesti zarándokokat. A találkozónkat a templomban szentegimádással zártuk. Tőlünk elbúcsúzva a síófoki ferences nővéreket látogatták meg.

Augusztusban és szeptemberben már rendszeresnek tekinthetők a környékünkön átvonuló zarándoklatok. Dr. Gárdonyi Máté atya, balatonkiliti plébános által vezetett

Zarándoklatok

andocsi gyalogos zarándoklat kezdte a sort Nagyboldogasszony napján. A kiliti és ságvári híveket a kapolyiak fogadták nagy szeretettel: szendvicsekkel, süteménnyel, üdítővel.

A tihanyiak immár 13. alkalommal vágtak neki, hogy a balatoni komppal átkelve gyalogoljanak az andocsi Szűzanyához. Nagy kihívás volt számukra, hogy szeptember első szombatja közel 30 mm csapadék leesésével kezdődött. A bátrak a zápor ellenére elindultak. Szerencsére lassan tisztult az idő, s mire megta-

pasztalták a kerek hívek vendégszeretetét, el is állt az eső. Szinte évről-évre többen jönnek a tihanyiak, s ami különös öröm: egyre fiatalodik a zarándok csapat. Voltak olyan szülők, akik 4 gyermekükkel együtt vágtak neki a lélekpróbáló útnak. Mindig csodálattal adóznak a pusztaszemesi fogadtatásért. Ez a falu nagyjából félúton fekszik, s a jó szándékú keresztény családok évek óta több fogásos ebéddel, süteményekkel, gyümölcs-csel, frissítőkkel fogadják a zászlóval, kereszttel, énekszóval érkező zarándokokat.

Tihanyi zarándokok a pusztaszemesi templomban

A templomba harangszó közepette vonultak be. Az idei „meglepetés” számukra az volt, hogy részt vehettek lelkipásztori közösségünk új jelöltjének, István testvérnek beöltöztetésén. Nagy reményekkel ezzel ő elkezdte a noviciátusát. A megszentelt ruha felvételét a tihanyiak kedves éneke is emlékeztetessé tette.

Számunkra is nagy öröm, hogy egyre többen csatlakoznak a vendégfogadók lelkes csapatához. Most is akkora kondér halászlé, nyúl- és gombapörkölt, annyiféle sütemény készült, hogy sok maradt a közel ötven fős csapat továbbindulása után is. Néhány fiatal a falunkból csatlakozott a zarándokok menetéhez.

Andocs a környék fontos búcsújáró helye, amint erről már többször is írtunk. Majdnem minden településnek megvolt a kijelölt búcsú napja. Öröm, hogy feléledőnek látszik a búcsújárás szép szokása. A törökkoppányiak és a szorosadiak összesen 19-en indultak szeptember 8-án, Szűz Mária születésnapján, hogy kéréseiket az andocsi Szűzanya elé terjeszthessék.

Jenő József
prior atya

Az új templomunkat választották

Egy hely szentségét mutatja, ha ott megérezzük Isten kegyelmét. *Genius loci* – mondták a régiek – a hely szelleme néhol titokzatosan megérint bennünket. A templom felszentelt hely. Egészen különleges módon találkozhatunk ott Istennel, hiszen azt az épületet éppen ezért a találkozásért építették egykoron. Hosszú időbe telik, amíg „megimádkozott” hely lesz belőle. Valahogy kell hozzá, hogy ott sokan és mélyen keressék a kapcsolatot Istennel.

Az oltár előtt állva, Isten segítségét kérve kimondani az életre szóló elkötelezés szavait nem divat manapság. Egyszerűbbnek tűnik „összebútorozni”, aztán, ha nem megy, mást keresni. Keserű tapasztalati tény: Isten kegyelme nélkül tényleg nem megy a családi élet, nem sikerül a kitarás, a gyermeknevelés.

A nyolc évvel ezelőtt felszentelt somogydöröcskei kis templomunkban 2015. aug. 22-én megtörtént az első esküvő. Két helyi fiatal: Katona Rita és Kurucz Sándor mondták ki az egymás iránti elkötelezés szavait először kis templomunkban. A szülők, a rokonság, a barátok együtt imádkoztunk értük, hogy

hűségesek maradjanak egymáshoz, áldja meg az Isten a frigyüket, szép családi életet éljenek.

Egy kicsit talán ez a nászmise is hozzátett valamit a hely szentségéhez, ugyanúgy, mint az *Ars Nova Sacra* budapesti énekegyüttes szép éneke, amellyel meglepte a templomból távozó ifjú párt. A kórus – Prof. Dr. Répássy Dénes vezetésével – az esti szentmisén is csodálatosan énekelt a somogydöröcskei templomban. Köszönjük.

Szerk.

A legrégibb kereszt helyreállítása

Némelyik falunk határában közel tíz kőkeresztet is állíttattak a vallási buzgóság. Főként jeles útkereszteződéseknél készültek ezek a hálát kifejező, Isten előtti felelősségünkre figyelmeztető emlékjelek. Sok közülük már jóval több, mint egy évszázada dacol az időjárás viszontagságaival, ezért igencsak felújításra szorul. Nem egyszer eredetük a feledés homályába vesztett, felíratuk olvashatatlan.

A törökkoppányi templom bejáratával szemben levő, az 1831-es kolerajárvány elmúltakor állított kereszt nyitotta meg a kőkeresztek renoválásának sorát 2011-ben.

A temetőhöz vezető Dózsa György utca kezdeténél egykor felállított „fősvári kereszt” szára évekkel ezelőtt eltörött, és nyilvánvaló volt, hogy a deszkás ideiglenes rögzítés nem lehet hosszú életű. Szétszedtük, hogy a kiegészítés után elkészíthessem a pontos másolatát. A korábban sokszorosan átmeszelt talapzatának megtisztítása során tűnt elő a bevéselt 1822-es évszám. A környék legrégebbi kőkeresztje ez. Érdekessége, hogy a többivel ellentétben, mellékalakok nem készültek, még az imádkozó Szűzanya szobra sem tartozott hozzá. Az INRI felírat „N” betűjét for-

dítva véste fel egykor a kőfaragó. Sajnos mind ez ideig a régi egyházi feljegyzések között nem bukkantunk a nyomára, hogy ki és milyen szándékból faragtatta ezt a keresztet. A talapzatán, az évszámon kívül más írásnak nem volt nyoma.

Az augusztus 9-én, a régi helyén újra felállított kereszt az eredetinek pontos mása. Szilikongumival vettem le a közel két-száz éves korpusz alakját. A kereszt szárait és a talapzatát műhomokkőből deszkaformába öntöttük és az eredeti minta alapján faragtuk ki. A szomszédos telek kerítésével megegyező formájú deszkakerítés az önkormányzat jóvoltából, Zana István kezdeményezésére valósulhatott meg.

Sajnos tavasszal a törökkoppányi kálvária homokkő keresztje is ledőlt, újabb feladatot adva nekünk. Időnk és anyagi lehetőségeink függvényében a kálvária helyreállítása is folyamatban van.

Jenő József
prior atya

Iskolatörténeti adatok

Kára szülöttként, ha olvasmányaim során a szülőfalumhoz kötődő adatra bukkanok, azt mindig feljegyzem. S amit a korábban (1987 ill. 1996) feldolgozott kárai iskola- és községtörténeti kötetek nem tartalmaznak, azt szívesen megosztom a Magvetés újságon keresztül a nagyobb nyilvánossággal.

A kaposvári levéltárban Dömjén Miklós: *Somogy megye Trianon után* című kötetét lapozgatva találtam rá az alábbi tanítók életrajzi adataira:

„PINTÉR MIHÁLY: római katolikus kántortanító, Kára. Győrben 1890-ben született. Középiskoláit és a tanítóképzőt ugyanitt végezte. Mint tanító Bándon (Veszprém megye) működött először. 1927 óta kárai római katolikus kántortanító. Tagja a helyi levénte bizottságnak és a Faluszövetségnek. Komoly szerepet játszik községének kulturális életében. Népművelő előadásokat tart. Színdarabokat rendez és minden törekvése arra irányul, hogy községe a fejlődés útján ne álljon meg.”

Pintér Mihály tanító Kárában 1927-ben kezdte meg és 1948-ban fejezte be tanítói tevékenységét, utána *Kelemen Gáspár* – aki a marcali általános iskolából került kis falunkba – vette át iskolánk vezetését és ott 1950-ig tevékenykedett.

Az említett régi könyv KIMMEL GÁSPÁR szorosadi kántortanítóról is ír. „Zichen 1899-ben született. Középiskoláit Szigetváron, míg a tanítóképzőt Baján végezte. Szorgalmas, igyekvő és haladószellemű tanító. A helyi dalárdának karnagya, mint népművelési előadó ismeretterjesztő előadásokat tart és főoktatója a helyi levénte csoportnak. Részt vett a világháborúban. Olasz fronton harcolt és 1918-ban mint önkéntes szakaszvezető szerelt le. Tulajdonosa a Károly csapatkeresztnek és a háborús emlékéremnek.”

Ennek a Kimmel Gáspár tanítónak azért fontos az életrajza Kára vonatkozásában, mert az ő fia (Kimmel) *iff. Kelemen Gáspár* 1946-ban Miklósiban tanított, majd ő lett 1948-tól a kárai tanító. Akkoriban (1941–1949) az édesapa Kimmel (később Kelemenre magyarosította a nevét) Gáspár pedig Miklósiban oktatott.

Ugyancsak a levéltárban láttam először egy, a kárai iskoláról feljegyzett ellenőrzési naplót, amit 1960 májusában még *Szakál Mátvás*

MÚLTIDÉZŐ

tanító (ő 1954-től 1960-ig oktatott Kárában), de már júniusában *Marosi Ferenc* tanító (aki 1960-tól 1965-ig tanított itt) írt alá. Az ő nyugdíjba vonulása után, 1965-ben szűnt meg a kárai iskola működése. E sorok írója akkor fejezte be szülőfaluja iskolájában a második osztályt. Mi, a kis kárai alsó tagozatos tanulók ösztől már Szorosadra jártunk, ahol *Bősze Gáborné* lett a tanító nénink.

A kárai templom melletti iskola épülete egy ideig kihasználatlan volt, később egy vegyesboltot alakítottak ki benne. Sajnos a faluközségének csökkenése, és a „mozgó-boltok” árusítása miatt a bolt üzemeltetése gazdaságtalanná vált, ezért 2015. márc. 31-én megszűnt.

Maurer Teodóra
tanító-tanár-könyvtáros
Szántó

A kárai római katolikus elemi iskola tanulói Pintér Mihály tanítóval 1935 körül

A somogydöröcskei fahíd

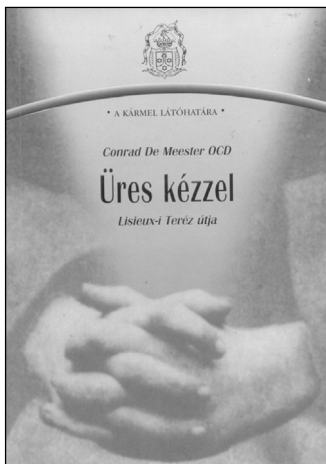
Évek óta terveztük Somogydöröcskén a Keleti és Nyugati utcát összekötő, már életveszélyessé vált fahíd javítását. 2015-ben nyílt lehetőségünk a START program keretében – mint helyi sajátosságokra épülő programot – megpályáznunk és elnyernünk a munka elvégzéséhez szükséges támogatás jelentős részét.

A tervezés és a kivitelezés során sokat jelentett *Bunford Péter* szakértelme és segítsége. A kezdéskor sokan kételkedtek és kevesen hitték, hogy ezt a munkát el tudjuk végezni. A megvalósítás közben, melyet a benne résztvevők is egyre lelkesebben végeztek (akiket szintén köszönet illet), ezek a kételkedő hangok elhalkultak, egyre többen hitték a sikerben, és ez a hit aztán sok nehézségen átsegített. A hidat *Tóth Józsefné, Edit néni* avatta fel augusztus 7-én szerény ünnepség keretében.

A híd – a nem is olyan távoli múltban – a templomhoz és az iskolához vezetett, összekötve a község két utcáját.

A híd újra áll. És a hit?

Zoltán Péter polgármester
Somogydöröcske

Üres kézzel címmel jelent meg Lisieux-i Teréz útjáról szóló lelki olvasmány a pécsi Sarutlan Kármelita Nővérek kiadásában. Egy évszázaddal ezelőtt élt fiatal lány 15 évesen zörgetett a Lisieux-i Kármel kapuján. Teréz a szerzetesrendbe való belépése után soha nem hagyta el a kolostort. A könyv abba enged bepillantást, hogyan fejlődött lelkileg, mi táplálta állhatatosságát. 1889. január 10-én öltötte magára a rend ruháját. Ettől kezdve leveleit így írta alá: a Gyermekek Jézusról és a Szent Arcról nevezett Teréz nővér. Feladatai a közösségben a víz, sör, kenyértészta előkészítése, továbbá harangozott, étkezések alatt felolvasott, imádságot vezetett. 1890 őszén a fogadalomtétel után a saigoni kármelita kolostorba szeretett volna menni, hogy mindenkitől elrejtőzve élhessen, de ez a szándéka nem valósulhatott meg.

Teréz felfedezte a maga kis útját. Amikor lelki számvetést tartott hat éves szerzetesi életéről, összehasonlította magát a nagy, híres szentekkel. Megállapította: „köztük és köztem ugyanaz a különbség, mint az égbevesző hegycsúcs és a hitvány homokszem között.” Határozottan tudta, hogy kicsisége ellenére is kitartással szent lehet. A

KÖNYVAJÁNLÁS

Szentírásban két részlet irányt mutatott neki: *Ha valaki egészen kicsi, jöjjön hozzám!* (Péld 9,4) Izajás prófétánál pedig a következő részre lelt: *Mint ahogy az anya ringatja gyermekét, úgy vigasztallak meg én téged, keblemen hordozlak majd és a térdemen ringatlak téged* (Iz 66,13). Teréz arra tanít, hogy ne törődj bele a tehetetlenségedbe, hanem törekedj a Másik Személy felé, aki kész segíteni neked. Teréz a remény szentje. Megmutatja könyve által, milyen nagy szabadító erővel képes birtokba venni minket az Isten, és milyen nagy szabadító erővel képes kifejteni hatását általunk. Teréz ugyanis úgy vált a szeretet forradalmárává, hogy közvetlen környezetének megváltoztatásával kezdte művét. Szent Edith Stein, a zsidó származású filozófusnő, így ír egy barátnőjének, aki megütközött Teréz stílusán. „*Meglep, amit a kis Teréztől írsz nekem. Mindaddig eszembe sem jutott, hogy ezen a módon is közelíthetünk hozzá. Egyedül az a benyomás élt bennem, hogy személyében olyan emberi élettel találkoztam, amelyet kizárólag, mindvégig Isten szeretete hatott át. Nem ismerek ennél nagyobb dolgot, s amennyire lehetséges magam is ezt szeretném megvalósítani életemben, és ezt szeretném beoltani a környezetemben élők életébe.*”

Nagyon szép lelki olvasmányként ajánlom ezt a könyvet, kapcsolódásként, lelki felfrissülésként, melyen keresztül jobban megismerhetjük válik Lisieux-i Szent Teréz, s talán az Isteni titok megértéséhez is közelebb visz bennünket.

István testvér

ANYAKÖNYVI HÍREK

2015. II. negyedév

KERESZTELÉSEK

Törökkoppányi plébánia területén: Juhász István és Keresztúri Zita leánya, Beatrix (ápr. 4. – Törökkoppány) (Koppányszántóról); Szomorú Szabolcs és Halász Renáta leánya, Zoé Emma Anna (ápr. 5. – Törökkoppány); Orsós Árpád és Orsós Julianna leánya, Vivien Judit Mária (máj. 31. – Törökkoppány) (Értényből); Orsós Sándor és Orsós Szilvia leánya, Noémi Katalin (jún. 2. – Törökkoppány) (Értényből); Molnár László és Gyurána Hajnalka leányai, Kitti Mária és Diána Teréz (jún. 2. – Törökkoppány) (Értényből), **Miklósi** plébánia területén: Kun József és Szabó Melinda fia, Bendegúz Ferenc (máj. 17. – Miklósi), **Kapolyi** plébánia területén: Deák József és Pikli Ibolya Teréz leánya, Hajnalka Mária (ápr. 6. – Somogyeggyes); Dezső József és Magas Evelin leánya, Diandra Teréz (máj. 17. – Kapoly), Kis Balázs és Varga Anikó fia, Máté (máj. 31. – Kapoly); Pál András és Horváth Nikolett fia, Zsombor András (jún. 14. – Kereki) részesült a keresztség szentségében.

HALÁLOZÁS

(Zárójelben a temetés helye olvasható)

Törökkoppányi plébánia területén: Kalauz Luca (23 é. – jún. 16.) (Törökkoppány); Gyenis Sándor (80 é. – jún. 24.) (Törökkoppány); Szabó István (91 é. – jún. 28.) (Törökkoppány), **Miklósi** plébánia területén: Kovács Sándor (55 é. – ápr. 25.) (Zics); Csala János (56 é. – ápr. 26.) (Zics); Holczbauer István (78 é. – máj. 12.) (Miklósi); Schutzbach József (90 é. – jún. 6.) (Miklósi); özv. Kurcz Istvánné sz. Heffer Etel (89 é. – jún. 20.) (Kára); özv. Heffer Gyuláné sz. Baumann Regina (85 é. – jún. 29.) (Kára), **Kapolyi** plébánia területén: özv. Balogh Gyuláné sz. Rózsa Katalin (88 é. – ápr. 7.) (Kereki); Gelniczki János (60 é. – ápr. 8.) (Kapoly); Szabó Németh László (41 é. – ápr. 11.) (Kapoly); özv. Németh Jánosné sz. Ferenczi Anna (65 é. – ápr. 14.) (Kereki); Dobos István (79 é. – ápr. 25.) (Somogyeggyes); özv. Csapó Józsefné sz. Bíró Irma Mária (90 é. – máj. 10.) (Kereki); Kalányos Mária (70 é. – máj. 13.) (Somogyeggyes); özv. Mészáros Józsefné sz. Horváth Julianna (92 é. – máj. 26.) (Kapoly) elhunyt. *A meghalt hívek lelke Isten irgalmában békességben nyugodjon!*

Németh József:

Szeretet nélkül...

A felelősség szeretet nélkül kiméretlenné tesz,
a jog szeretet nélkül keményszívűvé,
az igazságosság szeretet nélkül kritikussá,
a kötelességteljesítés szeretet nélkül unottá,
a nevelés szeretet nélkül makrancossá,
a szívesség szeretet nélkül álarcoskodóvá,
az okosság szeretet nélkül ravasszá,
a rendérzék szeretet nélkül kicsinyessé,
a szaktudás szeretet nélkül rátartivá,
a becsület szeretet nélkül gögössé,
a vagyon szeretet nélkül fősvénnyé,
a hit szeretet nélkül fanatikussá.

MAGVETÉS

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: SJP szerzetesház 8669 Miklósi, Petőfi S. u. 49. Tel.: 84/385-179. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre SJP atya** és **Galbavy Jenő József SJP prior atya**. Alapította: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: **Szurmay László**. Nyomás: **NYOMDAKÉSZ** — 8200 Veszprém, Pázmándi u. 10. Nyomdavezető: **Kész Ferenc**